

Opponensi vélemény

Harmat Anna diplomatervéhez

Balázs fürdő - Budapest, Hűvösvölgy

Harmat Anna diplomatervének téma- és helyszínválasztását egy röviden összefoglalható személyes tapasztalat eredményezte: a II. kerületben kevés az uszoda.

A hiánypótló épület helyszínéeként a Hűvösvölgyet választotta. Egy zöldövezeti csomópontot, mely földrajzi-, közlekedési- és kulturális szempontból is koncentrált. A terület kapcsolatai és a termásvíz közelsége alátámasztják az uszoda és fürdő funkció telepítését.

A meghatározott építési telek méretei - ha pusztán racionális szempontokat veszünk figyelembe - nem ideálisak. A Hűvösvölgyi út és az Ördögárok közötti keskeny sávra komoly kihívás nagyméretű középületet különösen egy uszodacsarnokot tervezni. Anna éppen ebből a szorított helyzetből kovácsolt erényt. A helyszín szűkössége, az erdő közelsége, a természeti táj látványa és a tereplejtés igazol egy olyan izgalmas térkapcsolatokkal rendelkező, feszített tömegformákat használó, (habár komoly földmunkák által megvalósítható) terepszint alatti beépítést, mely egy klasszikus-, zöldmezős uszoda-beruházás esetében nem feltétlenül jöhetne létre.

A terepre süllyesztett beépítés eredményeként az épület többszintűvé válhatott. Az Ördögárok felé megnyíló kétszintes tömeg a Hűvösvölgyi út felől nézve alacsony, átlátható, maximálisan érvényesülni hagyja a tájat. Tiszteletben tartja az erdő látványát, de nem mond le a középülethez méltó hangsúlyteremtésről.

A kompozíció kontrasztokra épül. A természeti tájban szigorú derékszögekkel szerkesztett épületegyüttes két fő tömege egymást erősítő ellentétek: A jellemzően sportolók által használt uszodaépület horizontális, átlátszó, könnyed épülete dinamizmust fejez ki, míg a termálrészről kiemelkedő tömör kőtömb a történelmi korok fürdőépületeivel tart kapcsolatot.

A formálás elegáns visszafogottsága a tömegek kompozíciójára, az átláthatóságra, a fényekre összpontosítja a figyelmet. A Hűvösvölgyi út fontos nézőpont. Önmagában is sejtelmes, izgalmas keresztül látni egy olyan csarnoktéren, aminek az alsó síkja már kiesik a látószögéből. A reggeli órákban a látványt még valóságosabbá teszi a kelet felől érkező, vízfelületeken visszatükröződő, vibráló napfény.

Izgalmas a belső terek felfűzésének koncepciója: A bejáratától a "meleg kő"-ig a hangok elcsendesednek, a tér és a fények költőibbé, a részletek, az anyagok tapinthatóbbá válnak.

A tervlapokon megjelenő elemek már-már sematikus tisztá kompozíciókat céloznak meg, nem csak a homlokzatokon, hanem az alaprajzokon is: A térben úszó blokkok, vagy a határoló szerkezetet kiszélesítő sávok következetesen szerkesztettek. A szerkesztésmód és a funkciók szépen egymásra találtak a fürdő és az uszoda részeken, ahol a köztes tereket otthonosan belakják a medencék, pihenőágyak és zuhanyzók. Kevésbé meggyőzőek a bejárat szint- és különösen a jegypénztár környékének kissé lötyögős, funkció nélküli teresedései.

Néhány pontban rámutatnék a terv azon részeire, ahol megítélés szerint a használati szempontokat szigorúbban kellett volna érvényesíteni:

- A bejárat ajtót és a medencetereket energetikai okokból, és a vendégek komfortérzete miatt is valamilyen módon el kell választani.

- Elveiben jó, hogy az épület mindkét szintje terepszinten megközelíthető. Így az ellenőrzési pontig eljuthatunk szabad térben rámpán-, és a büféhez kapcsolódóan belső térben, lépcsőn keresztül is. A 15%-os rámpa azonban a valóságban nem alkalmas sem merőleges parkolásra, sem akadálymentes közlekedésre. A termásvizes fürdő funkció kellőképpen indokolná a belső lift kialakítását, melyet nem

csak a kerek-székes vendégek, hanem idősebb korú, nehezebben mozgó fürdőzni vágyók is használhatnának.

Az uszoda csarnokának légiességét a szokatlan szerkezetválasztás, a hosszirányban teherhordó acél rácsostartók biztosítják. Ezzel kapcsolatban lenne két technikai jellegű kérdésem:

- Hogyan valósul meg a nagyméretű tetőfelület vízvezetése függőleges értelemben?
- Mi biztosítja a keleti és nyugati tájolású üvegfalak árnyékolását?

Az opponencia első felében méltattam a diplomaterv pontosan megfogalmazott szándékait, letisztult kompozíciós értékeit. Végezetül fontosnak tartom megemlíteni a terv néhány bensőséges elemét, mint pl. a "meleg kő" előterének fehér lepedőkkel történő leválasztását. Különösen szimpatikus számomra két egymástól távoli elem, a függőleges gépészeti akna, és a "meleg kő" költői terének kapcsolata. A kedvező együttállás következtében a gépészeti vezetékek kitorkollása a kompozícióba illeszkedően megtalálta az épület legmagasabb pontját, a távozó gőzök, füstök pedig finoman gomolygó árnyékokat vetnek a belső térben.

Összefoglalva: Harmat Anna diplomaterve környezetre érzékeny, pontosan és tisztán komponáló, belső szándékait lepárolni képes alkotóról tanúskodik. Kívánom, hogy ezeket a képességeket és ambíciókat pályája során őrizze meg. Biztos vagyok benne, hogy a gyakorló építész meg fogja tapasztalni, hogy az erős alapokon nyugvó elméleti és formai kompozíció nem sérül, éppen ellenkezőleg, további rétegekkel gazdagodik a használati szempontok, és a szerkezeti igények gondos kielégítésével.

A diplomaterv elfogadását javaslom.

2012. június 21.

Helmle Csaba